

Egamov S.M.

*O'zbekiston, Jizzax davlat pedagogika universiteti,
Sirtqi bo'lim Tabiiy va aniq fanlarda masofaviy ta'lim kafedrası - informatika
fani o'qituvchisi*

RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA TA'LIM

ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ И ОБРАЗОВАНИЕ

DIGITAL TECHNOLOGY AND EDUCATION

Annotatsiya: *Ushbu maqolada ta'lim jarayonida o'quvchilarning raqamli texnologiyani rivojlantirish maqsadida foydalanish lozim vazifalari haqidagi kerakli ma'lumotlar keltirib o'tilgan. Maqolada raqamli texnologiya, virtual reallik, ta'limda raqamli texnologiyadan foydalanish, raqamli texnologiyani ta'lim tizimi vositalari ustunliklari haqida bayon etilgan.*

Kalit so'zlar: *ta'lim, raqamli texnologiyalar, ta'limda raqamli texnologiya, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, oliy ta'lim tizimi, zamonaviy ta'lim, Internet tizimi, virtual reallik.*

Аннотация: *В данной статье представлена необходимая информация о задачах, которые следует использовать студентам в целях освоения цифровых технологий в образовательном процессе. В статье описаны преимущества цифровых технологий, виртуальной реальности, использование цифровых технологий в образовании, а также преимущества цифровых технологий в образовательной системе.*

Ключевые слова: *образование, цифровые технологии, цифровые технологии в образовании, информационно-коммуникационные технологии, система высшего образования, современное образование, система Интернет, виртуальная реальность.*

Abstract: *This article provides the necessary information about the tasks that students should use in order to master digital technologies in the educational process. The article describes the advantages of digital technologies, virtual reality, the use of digital technologies in education, as well as the advantages of digital technologies in the educational system.*

Key words: *education, digital technologies, digital technologies in education, information and communication technologies, higher education system, modern education, Internet system, virtual reality.*

Bugungi kunda raqamli bilimlar va zamonaviy axborot texnologiyalari taraqqiyotga erishishning muhim shartlaridan biridir. Raqamli texnologiyalar nafaqat davlat va jamiyat boshqaruvini takomillashtiradi va ijtimoiy sohada odamlarga katta qulayliklar yaratadi. Bundan tashqari raqamli texnologiyalar ijobiy iqtisodiy o'sishiga zamin yaratadi: mahsulot va xizmatlar sifatini oshiradi.

Zamnavaiy dunyoda ta'lim berish va ta'lim olish dolzarb masalalardan biriga aylanib bo'ldi. Sababi aynan sifatli ta'lim hozirgi dunyoni turli muammolardan qutqarishda muhim rol o'ynashi hech kimga sir emas. Shuning uchun dunyoning ko'plab davlatlari ta'lim sohasiga juda katta sarmoyalar kiritmoqdalar. Mamlakatimizda ham bu borada anchayin sezilarli ishlar amalga oshirilib kelinmoqda.

Ammo shunday bo`lishiga qaramay ta'lim tizimimizda hali o`z yechimini kutib yotgan qator muammolar borki ularni bartaraf etmasdan zamonaviy sifatli ta'lim haqida gapirib bo`lmaydi. Xususan axborot olish va ulardan foydalanish tezligi shiddat bilan oshgan hozirgi davrda, ta'lim tizimiga raqamli texnologiyalarni jalb etmasdan ta'lim sifatini oshirish va ma'nadan faol yoshlarni tarbiyalash mumkin emas. Biz oldinlari ta'lim sohasini an'anaviy usulda ma'ruza shaklida olib borganmiz. Bular o`z navbatida katta hajmli adabiyotlar va turli xildagi o`quv qo`llanmalar, ma'ruza matnlari orqali amalga oshirilgan. Lekin dars berishning bu shakli u qadar o`zini oqlamagan. O`quvchilar ham vazifalarni bajarish uchun turli hajmdagi adabiyotlar bilan ishlagan. Hozirgi kunga kelib ta'lim jarayonini raqamlashtirish allaqachon boshlangan.

Ta'lim tizimining hozirgi holati noan'anaviy ta'lim texnologiyalarining roli ortib borayotgani bilan tavsiflanadi. Talabalar tomonidan ularning yordami bilan bilimlarni o`zlashtirish an'anaviy texnologiyalarga qaraganda ancha tezlashdi va samarasi darhol sezila boshlandi. Ushbu texnologiyalar bilimlarni rivojlantirish, egallash va tarqatish xarakterini o`zgartiradi, o`zlashtirilayotgan fanlarning mazmunini chuqurlashtirish va kengaytirish, uni tez-tez yangilash, samaraliroq o`qitish usullarini qo`llash ta'lim olish imkoniyatini sezilarli darajada oshirishga yordam beradi.

Raqamli texnologiyalar orqali ta'lim berilsa ta'lim oluvchilarga ta'lim olish usullari osonlashmoqda. Bunda esa ta'lim tizimi vositalari rolini multimediyalar, kodoskop, kompyuter, noutbuk, internetga ulangan televizorlar, telefon liniyalar, smart doska, proyektorlar bajarib beradi. Ta'lim beruvchilarga bunday vositalar bilan dars mashg`ulotlar o`tkazish ta'lim sifatini oshirishni ta'minlaydi. Onlayn darslarda raqamli texnologiyalar qo`llanilishi yaxshi samara berishi xammamizga ma'lum.

Raqamli texnologiyalar – kengaytirilgan reallik misolida eng istiqbollilaridan - bu virtual dunyodan real dunyoga ob'ektlarni qo`shish imkonini beruvchi to`ldirilgan reallik texnologiyasidir. Tasavvur qilib ko`raylik, ko`chada yurib, atrofingizdagi narsalar va odamlar haqida qo`shimcha ma'lumotni ko`rasiz. Kengaytirilgan haqiqat misollari allaqachon mavjud va faol qo`llanilmoqda. Ba'zi istiroxat bog`larida siz

jismoniy dunyodagi ob'ekt va virtual dunyo o'rtasidagi aloqalarni ko'rsatadigan belgilarni allaqachon ko'rishingiz mumkin. To'ldirilgan reallik elementlariga ega o'yinlar faol tarqalmoqda, kiyim-kechak sotiladigan do'konlarda virtual oyna va jihozlash xonalari mavjud, to'ldirilgan reallik allaqachon avtomobillarda sinovdan o'tkazilmoqda. Shu bilan birga, to'ldirilgan reallik texnologiyalaridan faol foydalanish yo'lida hal qilinishi kerak bo'lgan masalalar ham mavjud.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoevning 2020-yil 24-yanvarda Oliy Majlisga yo'llagan murojaatnomasi. 2020-y.
2. Norboeva N. Erkinovna, Khashimova D. Pakhritdinovna.
"The role of the digital economy in the development of information and communication technologies" ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal 10 (3), 25-31.
3. www.jdpu.uz
4. www.ziyonet.uz